

DATOS IDENTIFICATIVOS

Diagnóstico e Evolución da Competencia Curricular

Materia	Diagnóstico e Evolución da Competencia Curricular			
Código	O02M066V06106			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade (Ourense): Orientación Educativa			
Descritores	Creditos ECTS 4	Sinale OB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Língua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Sarmiento Campos, José Antonio Rodríguez Rodríguez, Juan Luís			
Profesorado	Rodríguez Rodríguez, Juan Luís Sarmiento Campos, José Antonio			
Correo-e	sarmiento@uvigo.es juanluisrr@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A través desta materia preténdese aproximar ao alumno aos modelos curriculares baseados en competencias, reflexionando sobre os cambios que se foron producindo nos sistemas educativos en torno ao enfoque de competencias. Desde este marco, analizarase a importancia da incorporación das competencias ao deseño curricular e a necesidade de adoptar diferentes estratexias para abordar o diagnóstico e a avaliación da competencia curricular nos centros educativos.			

Competencias de titulación

Código	
A2	Coñecer o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procesos de ensino e aprendizaxe respectivos.
A9	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar a aprendizaxe e a convivencia na aula e abordar problemas de disciplina e resolución de conflitos.
A12	Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusións e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación.
A13	Coñecer a normativa e organización institucional do sistema educativo e modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros de ensino.
A17	Desenvolver hábitos e actitudes para aprender a aprender ao longo do seu posterior desenvolvemento profesional.
A19	Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.
A20	Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e as posibles disfuncións que afectan a aprendizaxe.
A21	Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.
A22	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.

A23	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e no centro, abordar e resolver posibles problemas.
A25	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, tutoría e orientación académica e profesional.
A27	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.
A29	Coñecer a evolución histórica da familia, os seus diferentes tipos e a incidencia do contexto familiar na educación.
A33	Coñecer os contidos que se cursan nos respectivos ensinos.
A36	Coñecer os desenvolvementos teórico-prácticos do ensino e a aprendizaxe das materias correspondentes.
A41	Coñecer estratexias e procedementos de avaliación e entender a avaliación como un procedemento de regulación da aprendizaxe e estímulo ao esforzo.
A42	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
A43	Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
A45	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.
A46	Adquirir experiencia na planificación, na docencia e na avaliación das materias correspondentes á especialización.
A47	Acreditar un bo dominio da expresión oral e escrita na práctica docente.
A49	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.
B1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
B2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
B3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Determinar a natureza e sentido do diagnóstico e a avaliación en educación	saber	A13 A19 A25 A36 A45
Definir as principais variables do diagnóstico e a avaliación en educación	saber	A9 A19 A20 A23
Precisar e utilizar axeitadamente a metodoloxía do coñecemento diagnóstico e avaliador en educación	saber saber facer	A12 A41 A45
Identificar e valorar os condicionantes da calidade diagnóstica	saber saber facer Saber estar / ser	A21 A43
Determinar as características, aportacións e limitacións dos diferentes recursos do diagnóstico en educación, así como as diferentes técnicas e modelos de avaliación	saber saber facer	A22 A25 A41 A45 B1
Utilizar axeitadamente os principais recursos do diagnóstico en educación en ámbitos de desenvolvemento cognitivo, social, emocional e curricular.	saber saber facer Saber estar / ser	A2 A9 A17 A19 A20 A23 A27 A29 A33 A42 A46 B2

Realizar estudos diagnósticos e avaliacións de calidade, así como os informes correspondentes	saber saber facer Saber estar / ser	A12 A19 A20 A25 A27 A41 A47 B1 B2 B3
Valorar os informes diagnósticos emitidos por outros profesionais	saber facer Saber estar / ser	A43 A49 B3

Contidos

Tema	
Modelos e procesos de diagnóstico en escenarios orientadores	Métodos técnicas e instrumentos do diagnóstico Exploración de necesidades de Orientación e análise de variables persoais, situacionais e interactivas. Análise diagnóstica para a toma de decisións, paoio e seguimento da Orientación
Avaliación da capacidade intelectual, das aptitudes básicas e doutras características persoais relacionadas cos procesos de ensino-aprendizaxe	(*)
Avaliación das dificultades de aprendizaxe	Competencia lectora Automatización lectora Calidade de letra. Ortografía Dislexia: detección e pautas Competencia escrita Dificultades de aprendizaxe en matemáticas Correlatos socioemocionais das dificultades de aprendizaxe
Os informes diagnósticos	Elaboración e valoración nos procesos e logros educativos. Elaboración de informes psicoeducativos
Avaliación da competencia curricular	(*)

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	25	30
Debates	3	5	8
Actividades introdutorias	1	0	1
Sesión maxistral	7	0	7
Traballos e proxectos	4	35	39
Cartafol/dossier	0	15	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Debates	Charla aberta entre un grupo de estudantes.Os debates pódense realizar de xeito presencial e virtual. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Sesión maxistral	
A atención personalizada ao alumnado farase fundamentalmente a través de: Titorización presencial: No despacho do profesorado ou por teléfono en horario de titorías. Titorización vía correo electrónico: dúbidas sobre a realización de traballos, actividades, exames, etc. Teleformación coa plataforma Faitic: para comunicados/avisos, entrega de documentos/materiais, envío de actividades/exercicios, etc.
Resolución de problemas e/ou exercicios	
A atención personalizada ao alumnado farase fundamentalmente a través de: Titorización presencial: No despacho do profesorado ou por teléfono en horario de titorías. Titorización vía correo electrónico: dúbidas sobre a realización de traballos, actividades, exames, etc. Teleformación coa plataforma Faitic: para comunicados/avisos, entrega de documentos/materiais, envío de actividades/exercicios, etc.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	
A atención personalizada ao alumnado farase fundamentalmente a través de: Titorización presencial: No despacho do profesorado ou por teléfono en horario de titorías. Titorización vía correo electrónico: dúbidas sobre a realización de traballos, actividades, exames, etc. Teleformación coa plataforma Faitic: para comunicados/avisos, entrega de documentos/materiais, envío de actividades/exercicios, etc.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Organización,corrección, calidade e coherencia do conxunto do contido e da posta en común (cando proceda), e entrega en prazo.	40
Debates	Asistencia aos debates e participación activa nos mesmos	20
Traballos e proxectos	Presentación, estrutura, calidade do contido, orixinalidade, innovación, actualización documental, e entrega en prazo.	30
Cartafol/dossier	Presentación, estrutura, actualización documental, e entrega en prazo.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

- Para acadar unha **avaliación continua positiva**, dada a modalidade de ensino presencial do Master, esíxese a todo o alumnado unha asistencia presencial dun mínimo do 80% das sesións (admisible a falta do 20% das horas) ademais da realización e entrega de tarefas ponderables.

- Os prazos de entrega das actividades, traballos, etc. serán comunicados o primeiro día de clase coa presentación do programa da materia. É necesario respetalos estrictamente para ser cualificados na avaliación continua.

- O alumnado que **non obteña unha avaliación continua positiva** sobre os parámetros expostos anteriormente, poderá presentarse a unha proba escrita (data marcada no calendario do mestrado para exames oficiais) sobre todos os contidos traballados. Esta proba estará baseada na rigurosidade e profundización dos coñecimentos e competencias acadadas polos alumnos/as na materia e terá una ponderación de 10 puntos (100% de la nota final).

Bibliografía. Fontes de información

REFERENCIAS BIBLIOGRÁFICAS PRINCIPAIS:

ALONSO TAPIA , J. (2001). La evaluación de la competencia curricular en el contexto de la orientación educativa. Revista de Española de Orientación y Psicopedagogía , 12 (21), 15-38.

ARANAZ JIMÉNEZ, T. (2012). Orientaciones para valorar las competencias básicas al término de la educación primaria y secundaria Obligatoria. Navarra: Gobierno de Navarra. _

http://www.uclm.es/SEMINARIOS/SEHISP/archivos_master/facal/02Capacidades&Competencias.pdf

LÓPEZ URQUIZAR, N. e SOLÁ MARTÍNEZ, T. (2005). . Granada: Grupo Editorial Universitario.

MARTÍN, E. e MAURI, T. (2011). . Barcelona: Graó.

MARTÍN, E. e ONRUBIA, J. (2011). . *Barcelona: Graó*.

MARTÍN, E. e SOLÉ, I. (2011). . *Barcelona: Graó*.

MARTIN, X. e outros (2008). *Tutoría*. . Madrid: Alianza Editorial.

MARTÍNEZ GONZÁLEZ, M. de C.; ÁLVAREZ GONZÁLEZ, B. y FERNÁNDEZ, A.P. (2009).*Orientación Familiar: Contextos, evolución e intervención*. Madrid: Sanz y Torres.

MARTÍNEZ GONZÁLEZ, Mª de C. (2007). *Orientación educativa y tutoría*. Madrid: Sanz y Torres.

MARTÍNEZ, M.de C. (2012), *Orientación educativa en la familia y en la escuela: casos resueltos*. Madrid: Dykinson.

MONGE, C. (2009)*Orientación Educativa, nuevas perspectivas*.Madrid. Biblioteca Nueva.

TORTOSA NICOLÁS, F. (s.f.). Aprendizajes para la programación y evaluación de competencias básicas. En - _____
<http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=1187>

Revista de Investigación en Educación. -*Cuadernos de Pedagogía*. <http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=378>

<http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=1066>

<http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=580>

-*Revista Iberoamericana de Educación*. <http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=7466>

Revista Galego-Portuguesa de Psicoloxía e Educación. -**Banco de imaxes e sons do MEC. -CNICE- MEC, recursos para a Educación Secundaria Obrigatoria:**

<http://capileiraticrecursos.wikispaces.com/RECURSOS+PARA+E.+SECUNDARIA>

Recomendacións
